19.03.2014 г. / 18:57:03

Вяра

13.04 по еретическия, †31 март по църковния календар - Свети преподобни Ипатий в Руфина. Свв. мъченици Авда и Вениамин. Св. праведен Иосиф Прекрасни. Св. преподобни Аполоний

В памет на преподобния наш отец Ипатий в Руфина († ок. 446 г.)

Свети преподобни Ипатий, игумен Руфински. Фрагмент от стара стенопис. Косово, Сърбия

Този преподобен се родил във Фригия. Когато бил на осемнадесет години, веднъж баща му го набил, той побегнал от него и пристигнал в Тракия. Постъпил в един от тамошните манастири и се предал на подвизите на монашеския живот, като скоро станал известен с добродетелите си. Той никога не пиел вино, и веднъж, когато встъпил в борба с плътската страст, прекарал в пост петдесет дена, като въобще не се докосвал нито до храна, нито до вода. Когато настоятелят на манастира научил за това, по време на вечерята в присъствието на братята със собствената си ръка подал на Ипатий чаша с вино и хляб, след което той незабавно се

освободил от страстта, която го измъчвала, и благодарил на Господа и на своя наставник. След известно време, по съвета на своя духовен отец, той се отправил в Константинопол, за да окаже помощ на един човек, подлжен на плътско изкушение; той помогнал и на своя баща, който бил пристигнал там. След това, като отпратил баща си в неговата родина, Ипатий с двама монаси отишъл в Халкидон и се заселил в обителта на Руфин, която по онова врема имала странен и некрасив вид, тя била съвсем запустяла и навявала страх на всички. Някога, когато този Руфин бил мирянин, построил прекрасна обител и заселил в нея египетски монаси, които като се подвизавали в нея, прославяли Бога. Но когато той умрял, живеещите в неговата обител монаси се разотишли всеки в своята страна и тя станала необитаема. Обраснала с бодливи растения, които се увили в непроходими храсталаци и я направила безобразна, след което в нея се заселили нечисти духове, и тя станала място, което внушава страх у всички, така че никой не искал да мине покрай нея. Като намерил обителта в такъв вид, преподобният Ипатий прогонил от нея бесовете и като я почистил от обезобразяващите я храсталаци, я довел в предишния благолепен вид, след което се заселил в нея заедно с дошлите с него двама иноци. Самият той започнал да прави власеници, а от дошлите с него иноци единият се заел с посевите, а другият с подреждането на градината. Няколко години след това Ипатий се отправил към Тракия и се заселил в манастира, в който се подвизавал преди, но монасите от обителта на Руфин скоро дошли в този манастир и го замолили да стане техен игумен. Преподобният се съгласил и оттогава започнал да извършва големи подвизи. Мнозина от монасите, като му подражавали, достигнали високо съвършенство в богоугодния живот. Заради подвизите си божественият Ипатий се удостоил да получи от Бога дар на чудотворство и извършил множество изцеления. Той лекувал бесновати, слепи, изсъхнали, страдащи от водянка и кръвоточиви жени. Немалък

брой безплодни жени направил способни да раждат, а на други, които имали сухи и неспособни за кърмене гърди, възвърнал млякото. Много пъти с молитва допълвал водата, хляба и другата храна, като в нужното време ги умножавал и прогонвал всякакви недъзи от хората и домашните животни. Храната на преподобния били варени зърна, плодове и малко количество хляб, но и тази оскъдна храна той приемал само късно вечер, при което за поддържане на старческите си сили вкусвал по малко вино. Преподобният преживял осемдесет години, косите на главата му и брадата станали бели като сняг и в тази дълбока старост на вид и по дела той останал все така почтен както и преди. Четиридесет години прекарал в званието на свещеноначалник на иноците, възвеличил свещенството и като изпратил при Господа първо осемдесет свои ученици, наскоро след тях и самият той мирно починал, прославяйки Господа.

В памет на светите мъченици Авда и Вениамин († ок. 418-424 гг.)

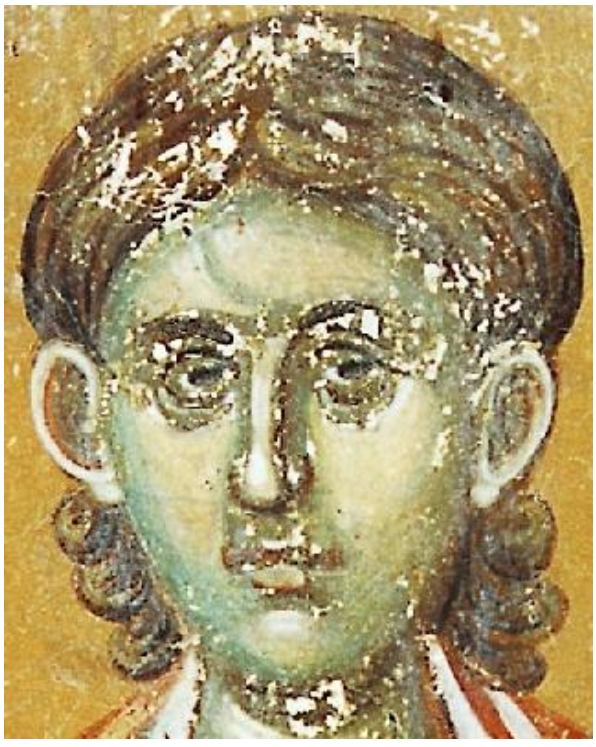

Све

ти свещеномъченик Вениамин Персийски

Свети свещеномъченик Авда живял през царуването на император Теодосий Младши и бил епископ в Персия. Той разрушил храма на поклонниците на огъня и заради това го заловили и отвели при царя. Царят отпърво кротко му нареждал да възстанови разрушения храм, но когато той отвърнал, че не може да направи това, царят изпратил войници да разрушат всички християнски храмове. След това гонителите започнали да преследват християните и като не правили разлика във възрастта, по различни начини започнали да ги предават на смърт. Пръв от тях, след най-различни мъчения, бил посечен с меч свещеномъченик Авда, а тридесет дни след това били осъдени на смърт и други свети мъченици, сред които бил светият дякон Вениамин. Мъчителите първо забили под ноктите на ръцете и на краката му заострени железа, а след това го забучили на кол, от което той и предал духа си в ръцете на Господа.

Житие на светия праведен Иосиф Прекрасни (XVII в. пр Р.Хр.)

Свети праотец Иосиф Прекрасни. Фрагмент от стара икона

Прекрасен по душа и тяло, блаженият Иосиф бил син на ветхозаветния патриарх Иаков, внук на Исаак и правнук на Авраам. Той се родил от втората жена на Иаков, Рахил която

била неплодна, докато Бог не я чул и не отворил утробата ѝ за раждане на деца. Първо родила момченцето Иосиф, който бил единадесетият син на Иаков. Вторият син на Рахил бил Вениамин, дванадесетият син на Израиля. След като родила Вениамин, Рахил умряла и я погребали в Ефрат, тоест във Витлеем. Синовете на Рахил, Иосиф и Вениамин, били много скъпи на Иаков, защото Бог му ги изпратил в залеза на дните му, и освен това те му напомняли възлюбената съпруга Рахил, чиято смърт много го наскърбила. Иаков толкова много я обичал, че заради нея в продължение на четиринадесет години работил на тъста си Лаван. И двамата синове на Рахил били добронравни, целомъдрени и достойни за любов, но особено блаженият Иосиф, у когото от млади години се заселила благодатта на Светия Дух. Когато той станал на седемнадест години, тръгнал да пасе стадата на баща си заедно със своите братя, родени от други майки. Като гледал греховните дела на братята си, Иосиф се гнусял да взима участие в тях. Напротив, обичайки ги с желание да спаси душите им, той довеждал до знанието на баща си някои техни беззакония, за да ги накаже отечески и по този начин да отвърне от своя дом Божия гняв. Иаков, като виждал у него такъв разум, съчетан с целомъдрие и страх пред Бога, го обикнал още повече и му ушил шарена дреха. А братята силно възненавидели Иосиф - едни заради това, че не взимал участие в техните греховни дела и съобщавал за тях на баща им; а други за това, че баща им го обичал повече от тях. Те не можели дружелюбно да разговарят с Иосиф, хвърляли върху него зли обвинения и го клеветели пред баща им. Но Иаков, като знаел добре, че Иосиф е невинен, не им вярвал.

По това време Дух Свети, Който живеел у Иосиф, започнал чрез сънища да му разкрива, като на пророк, всичко, което се отнасяло до бъдещия му живот. Без да крие нищо, Иосиф разказвал всичко на баща си и братята.

- Слушайте - казал той веднъж, - ще ви разкажа какъв сън сънувах. Присъни ми се, че връзваме снопи на полето; моят сноп застана прав, а вашите снопи, които бяха около него, се поклониха на моя сноп.

На това братята му отвърнали:

- Нима ти ще царуваш над нас и ще ни владееш?

И те започнали още повече да го ненавиждат заради съня му. После Иосиф сънувал друг сън и също го разказал на баща си и братята:

- Сънувах - казал той, - как слънцето, месецът и единадесет звезди ми се поклониха.

Като чул това, бащата смъмрил Иосифа с думите:

- Какво означава този сън? Нима аз и майка ти (мащехата му Лия) и братята ти ще дойдем и ще ти се поклоним?

Бащата го смъмрил само привидно. Така той искал да спаси сина си от още по-големия гняв на братята му. В действителност този сън дълбоко заседнал в душата на Иаков.

- Какво може да бъде това? Струва ми се, че Господ чрез това добродетелно момче иска да удиви всички с милостта Си.

И той се радвал в душата си. А пък братята още по-силно възненавидели Иосиф и замислили да му сторят зло.

Веднъж, когато братята пасели овцете в Сихем, Иосиф с баща си бил в долината Хеврон. Чедолюбивият баща, загрижен за синовете си, които били в Сихем, казал на своя възлюбен син Иосиф:

- Иди, дете, при братята си, да ги видиш здрави ли са, и стадата дали са цели и по-скоро се върни при мене.

Изпълнявайки нареждането, Иосиф се отправил към братята си, за да им предаде поздрава на баща им; а Вениамин, понеже още бил малко момче, останал при баща си. Иосиф се лутал из Сихемската пустиня и съвсем не можел да намери братята си. Той вече започнал да се безпокои за съдбата им, когато срещнал един човек, които го запитал:

- Какво търсиш, момко? Той отвърнал:

- Търся братята си; кажи ми, ако знаеш, къде пасат стадата? Тогава човекът му казал:

- Те са си отишли оттук, защото ги чух да казват: “Да идем в Дотан!”

И му показал пътя. Иосиф тръгнал по следите на братята си и ги намерил в Дотан. Когато ги видял отдалече, много им се зарадвал, защото ги обичал. Те също го видели отдалече, но се разярили срещу него като диви зверове и започнали да се съвещават как да го убият. Те си казали:

- Ето, иде съновидецът. Хайде да го убием и да го хвърлим в някой ров. После ще кажем, че го е изял звяр. Да видим тогава как ще се сбъднат сънищата му.

Най-големият брат Рувим, като слушал това, искайки да спаси Иосиф от братоубийствените им ръце, казал:

- Не го убивайте, не проливайте кръвта на вашия брат - по-добре го хвърлете в онази яма, която се намира в пустинята. Нека там да си умре сам, но вие не слагайте ръце на него!

С това Рувим смятал да спаси невинния юноша от смърт. Той искал тайно да го измъкне от рова и да го прати при баща им.

Кротък като агне, Иосиф нищо не подозирал за злобата на своите братя. Той се приближил до тях и приятелски ги разцелувал, като ги поздравил от името на баща им. А пък

братята, като зверове се хвърлили върху него и му смъкнали шарената дрешка. Те скърцали със зъби, като че искали жив да го изядат. Биели го с юмруци и всякак го обиждали. В злобата си братята му изглеждали свирепи и безпощадни. Иосиф вече не се надявал някой да се застъпи за него. Затова извисил глас и със сълзи и ридания започнал да моли братята си за пощада:

- Защо сте се разгневили? Моля ви да ме освободите за малко и да изслушате молбата ми. Братя! Вие знаете, че баща ни всеки ден плаче за края на моята майка. Нима ще се решите да му нанесете нова рана, докато старата още не е зараснала? Умолявам ви, не ме разделяйте от баща ми, иначе той от мъка ще слезе в гроба. Заклевам ви в Бога на отците ни, Авраам, Исаак и Иаков, Бога, Който заповяда на Авраам да излезе от земята и дома на баща си и да се засели в обетованата земя, в Бога, Който обеща да направи потомството на Авраам многобройно като заездите на небето и пясъка на морския бряг. Заклевам ви във Вишния Бог, дарил на Авраам сила на волята при жертвоприношението на сина му Исаак и изпратил агне, да бъде заклано вместо сина му. Заклевам ви в Светия Бог, Който е благословил нашия баща Иаков чрез устата на Исаак, неговия баща, и Който не е напускал Иаков и в Харан, който е в Месопотамия, откъдето е излязъл Авраам: тук Бог е избавил Иаков от нещастието! Във всичко това ви заклинам и ви моля да не ме разделяте с Иаков, както смъртта го раздели с Рахил. Иначе Иаков ще плаче за мен както плаче за Рахил, и ще се затворят очите му, без да дочакат завръщането ми. Смилете се над мен и ме пуснете при баща ми!

Така умолявал Иосиф братята си чрез Бога на своите отци. Ала жестоките братя ни най-малко не се смилили над него и без да се боят от Бога, повлекли Иосиф към ямата. Той ги хващал за нозете, плачел и казвал:

- Братя, простете ми!

Но те го хвърлили в ямата. Тази яма била някога дълбок кладенец, който впоследствие пресъхнал. Като седял в нея, Иосиф плачел с горчиви сълзи и призовавал в себе си баща си:

- Виж, татко, какво стана със сина ти! Хвърлиха ме като мъртъв в ямата. Ти ме чакаш да се върна, а аз като разбойник лежа в ямата. Ти сам, татко, ми каза: “Иди, виж братята си и стадата и бързо се връщай при мен.” Ала братята се отнесоха с мен като свирепи вълци и гневни ме разделиха от тебе. Добри ми татко! Ти вече няма да можеш да ме видиш и да чуеш гласа ми, и аз няма да мога да бъда утеха за твоята старост. Повече няма да мога да видя твоите бели коси, защото ме погребаха, по-лошо отколкото мъртвец. Плачи, татко, за твоето дете, така както детето ти плаче за теб, своя баща. Разделиха ме с тебе в толкова ранна възраст! Кой би ми дал гълъбица, която знае човешки език, за да долети и да ти разкаже за моята мъка? Нямам повече сълзи и от стенанията загубих гласа си. Няма нищо, което би могло да ми помогне в моята скръб! О, земя, земя! Ти, както казват бащите ни, си се обърнала към Бога, да се застъпиш за несправедливо убития Авел (“защото и земята вика заради кръвта на праведника. Обърни се сега за мене към моя баща Иаков и му разкажи всичко, което направиха с мен братята ми!

Така ридаел Иосиф до изнемога в ямата и нямало кой да го утеши.

А жестоките братя, като хвърлили Иосиф в рова, радостно започнали да ядат и да пият. Те така весело и тържествено празнували, като че ли са победили неприятел, или са превзели град. Докато се веселели, заблязали да се приближават към тях измаилтянски търговци, които пътували от Галаад към Египет. С тях вървели камили, натоварени с тамян, ладан и други аромати. Тогава Иуда, четвъртият син на

Иаков, казал на братята си: - Каква полза да убием брат си и да скрием кръвта му? По-добре да го продадем на тези измаилтяни, нека те да го отведат надалече. Иосиф ще умре в чуждата страна и ние няма да ставаме убийци на родния си брат.

Останалите братя се съгласили с Иуда. Отишли и измъкнали Иосиф от рова. Измаилтяните, които преминавали, дали за Иосиф тридесет златни монети. По време на продажбата Рувим го нямало - той бил отишъл някъде. Като се върнал, Рувим отишъл при рова, но не намерил в него Иосиф. Тогава раздрал дрехите си, върнал се при братята и казал:

- Момчето го няма в рова! Къде ще се дена? Как ще понеса риданията на баща ни за него?

На Рувим му било жал за Иосиф.

Търговците, които купили Иосиф, стигнали по своя път до онова място в Ефрат, където бил гробът на Рахил: тя умряла тук, когато Иаков се връщал от Месопотамия. Щом видял гроба на майка си Рахил, Иосиф веднага изтичал и паднал на него. После силно, с горчиви сълзи заговорил:

- Рахил, майчице моя! Стани от земята и виж Иосиф, когото ти обичаше! Виж какво се случи с мене! Ето, чужденците ме отвеждат в Египет. В робство ме продадоха на тях братята ми, и при това гол ме продадоха, като злодей. Иаков не знае това, че са ме продали. Отвори ми гроба си, майко моя, и ме приеми при себе си! Нека твоят гроб бъде едно смъртно ложе за нас двамата! О, Рахил! Вземи сина си, за да не очаква смъртта на чужда земя. Рахил, вземи ме при себе си! Раздялата ми с Иаков беше така неочаквана, както и раздялата ми с тебе, моя майко. Нека да стигнат до слуха ти риданията и мъките на моето сърце, за да ме вземеш в гроба си. Не мога повече да плача - нямам сълзи и душата ми изнемощя от плач и ридания.

О, Рахил, Рахил! Нима не чуваш молбите на сина си Иосиф? Насила отвеждат сина ти от тебе, а ти не искаш да го задържиш. Аз призовавах Иаков, но той не чу гласа ми. Сега призовавам тебе, и ти не искаш да ме чуеш. По-добре да умра тука, на твоя гроб, но да не отивам като злодей в чуждата земя!

Измаилтяните, които купили Иосиф, като видели как той припада на гроба, си казали:

- Този младеж с магьосничество иска да избяга от нас. Хайде да го вържем по-здраво, за да не ни създаде някоя неприятност.

Приближили се до него и злобно му казали:

- Ставай, стига си магьосничествал, че да не те убием на този гроб. Не искаме да губим парите, които платихме за тебе!

Когато Иосиф станал, измаилтяните видели, че цялото му лице е подпухнало от горчивите сълзи. И всички започнали съчувствено да го разпитват.

- Защо така горко заплака, като видя този гроб? Не се бой и ни кажи - кой си ти? И защо те продадоха? Пастирите, които те продадоха, ни казаха: “Внимавайте, да не ви избяга по пътя. Ако избяга, ние нямаме вина, предупредили сме ви.” Кажи ни истината: - на кого си роб? На онези пастири или на някой друг? Обясни ни, защо с такава любов припадна на този гроб? Ние сме твои господари, защото сме те купили. Като роб, разкажи ни всичко. Ако скриеш нещо от нас, на кого другиго можеш да разкажеш мъката си? Нали ти си наш роб! Онези пастири ни казаха, че можеш да избягаш от нас и това ни безпокои. Успокой се и ни разкажи откровено кой си. Ти ни изглеждаш господар и ние искаме да видим у тебе не роб, а наш любим брат. Прекрасната ти външност и твоят ум

показват, че си достоен да застанеш пред царя и да се ползваш с почести редом с другите велможи. Всички твои съвършенства говорят, че ще достигнеш голяма власт. Бъди ни приятел и там, където ще те отведем. Кой може да не обикне такъв умен, благороден и прекрасен младеж! Като въздъхнал, Иосиф им отвърнал:

- Макар че ме продадоха на вас, аз не съм нито роб, нито крадец, нито магьосник и въобще не съм извършвал никакво престъпление. Аз съм любимият син на моя баща и бях любимият син на майка си, когато тя беше още жива. Онези пастири са мои братя. При тях ме прати баща ни, за да видя как са със здравето. Те дълго не се завръщаха от планината и чедолюбивият ни баща като се тревожеше за тях, ме изпрати да ги навестя. А те ме хванаха и ме продадоха в робство на вас. Моите братя не можеха да гледат без завист любовта на баща ми към мене и това стана причина да ме разделят с него. А гробът, който се намира тук, е гробът на моята майка. Когато баща ми Иаков се преселваше от Харан на онова място, където живееше по-рано, тук моята майка умря и я погребаха в този гроб.

Като чули това, измаилтяните съчувствено отвърнали: - Не бой се, младежо! Големи почести те очакват в Египет. Твоята външност е доказателство за благородството ти. Ти не скърби, напротив, бъди доволен, че сега си далече от твоите завистливи братя, които без причина са те ненавиждали.

Братята на Иосиф, след като го продали, взели един козел, заклали го и изцапали с кръв дрехата на Иосиф, която изпратили на баща си Иаков със следните думи:

- Намерихме тази дреха в гората и познахме в нея дрехата на брат ни Иосиф, което много ни опечали. Самият Иосиф не намерихме и ти изпращаме шарената му дреха. Виж дали тя е на твоя син, или не.

Като познал дрехата, Иаков с плач и горчиво ридание казал: - Това е дрехата на моя син - хищен звяр го е изял! И Иаков раздрал своите дрехи. Като се облякъл в рубище, ридаейки заговорил:

- Защо не бях изяден аз вместо тебе, сине мой? Защо не срещна мене онзи звяр, за да се насити с мене, а тебе да те остави цял? Защо не разкъса мен онзи звяр? О, защо аз не станах негова храна? Горко, горко ми! Сърцето ми силно скърби за Иосиф! Горко ми, горко! Къде е убит синът ми, за да мога да отида там и да разкъсам косите си над неговата красота? Без Иосиф не искам повече да живея. Дете! Аз съм виновникът за твоята смърт! Аз те убих, като те пратих в пустинята, да видиш братята си и стадата! О, дете! Аз ще плача и тъгувам, докато не сляза в преизподнята! Вместо мъртвото твое тяло със сълзи ще оплаквам твоята дреха. Но тя ме докарва до униние по още една причина. Тя цялата е здрава и аз си мисля, че не звяр е изял твоето тяло, а човешки ръце са те хванали и са те убили. Ако наистина те е изял звяр, както казват твоите братя, твоята дреха би била раздрана на парчета, защото звярът няма първо да сваля дрехата и след това да изяде тялото. Ако той първо беше свалил дрешката ти, а чак след това да те изяде, то дрешката не би била зацапана с кръв. На нея няма следи нито от нокти, нито от зъби - откъде ще е тогава кръвта по нея? Ако в пустинята имаше само зверове и нямаше разбойници, аз бих тъгувал за това, че са те изяли зверове, и не бих могъл да предполагам, че разбойници са те убили. Аз унивам за Иосиф и неговата одежда ме докарва до друго не по-малко униние. И така, имам две нещастия - с плач ще мисля за това, по какъв начин е била свалена дрехата му и за това, по какъв начин е било убито или изядено неговото тяло? Аз ще умра, Иосифе, моя светлина и опора, и нека твойта дреха да слезе в преизподнята заедно с мене. Без тебе, Иосифе, аз не искам да гледам този свят!

Много дни Иаков оплаквал Иосифа. Всичките синове и дъщери на Иаков се събрали заедно, за да го утешават, но той не искал да се утеши и казвал:

- Опечален ще слеза в преизподнята при моя син.

По същото време измаилтяните бързо отвеждали Иосиф към Египет, където се надявали да получат за неговата красота много злато от някой велможа. Когато вървели през египетския град, ги срещнал царедворецът на фараона Потифар. Той видял Иосиф и се обърнал към измаилтяните със следните думи:

- Търговци, кажете ми откъде имате този юноша? Той ни най-малко не прилича на вас, защото сред вас, измаилтяните, надали ще се намери такъв красив младеж.

Те му отвърнали:

- Това момче е много умно и принадлежи на знатен род.

Потифар охотно купил от тях Иосиф, като им платил толкова, колкото поискали. Царедворецът го въвел в своя дом и всячески се стараел да научи за неговия предишен живот. Потомъкът на праведните Авраам, Исаак и Иаков живеел при Потифар в добродетелност и с голяма кротост, Господ бил с него. Иосиф водел честен и непорочен живот. По лицето и думите му се разбирало, че той е целомъдрен и се бои от Бога: той никога не забравял всевиждащия Бог на своите отци, Който го спасил от смърт в рова и от ненавистните братя. Иосиф тъгувал единствено за баща си Иаков. Докато живеел у Потифар, Иосиф си спечелил благоволението му и му се харесал. Потифар като виждал, че с Иосиф е Бог, Който успешно урежда всичко в неговите ръце, го поставил за началник на целия дом и предал в ръцете му цялото имущество - имения, селата, робите и домакинството.

Самият Потифар при Иосиф не се грижел за нищо друго, освен за храната, която ядял на трапезата: той ясно разбирал, че Иосиф е честен и че имуществото в неговите ръце все повече и повече се увеличава. Заради Иосиф Бог благословил дома на египтянина. Всички роби и робини били много доволни от Иосиф, защото при него си живеели добре и напълно безгрижно, доволни от всичко.

Иосиф имал хубава външност и красиво лице. Съпругата на Потифар била поразена от красотата му и в сърцето пламнала сатанинска любов към него. Тя всякак се стараела да съблазни невинния Иосиф и силно искала да бъде с него. За да прелъсти Иосиф, жената на Потифар прибягвала към много хитрости: на всеки час си сменяла дрехите, миела и помазвала лицето си, окачвала на шията си огърлици. Освен това тя прелъстявала праведната душа на Иосиф с разни движения на тялото, с мерзък смях и прелюбодейни слова. Но с всички тези хитрости тя само погубвала себе си. Иосиф не поглеждал нейните украшения и не помислял да съгрешава с нея. Мисълта за Бога и страха пред Него го защитавали от всякакви изкушения. Когато жената на Потифар видяла, че всичките ѝ украшения не действат, тя още повече се разпалвала от огъня на прелюбодейството и не знаела с какво още да повлияе на целомъдрения юноша. След това тя още веднъж замислила да го склони към грях с безсрамните си думи; змийската отрова, която била в нея, отворила устата и и тя казала на Иосиф:

- Ела при мене и от нищо не се страхувай; напротив, бъди по-смел с мене, за да мога да се насладя на красотата ти, а ти - на мойта доброта. Ти не се страхувай от никого, защото всичките слуги са ни подчинени, и ти управляваш целия дом; никой няма да влезе при нас и няма да узнае нито за разговорите, нито за отношенията ни. Ако не си съгласен с мойте предложения, защото се боиш от мъжа ми, аз мога да го отровя.

Обаче невинният юноша продължавал да се опазва от порока. И тялото, и душата му били непобедими. Иосиф не загинал в тази буря. Като се боял от Бога, той отхвърлил всички предложения на господарката си. Оставайки си целомъдрен, той ѝ отвърнал така:

- Господарке моя, аз не мога да съгреша с тебе, защото се боя от Бога. Моят господар ми е връчил всичко, както домашното, така и останалото стопанство и няма нищо, над което да не може да се простира моята власт, освен над тебе, моя господарке. Грешно е за мен да отхвърля любовта на моя господар и в неговия дом да се занимавам с такива недостойни дела. Така ще разгневя Бога, на Когото са известни всички човешки тайни.

С такива и подобни думи Иосиф наставлявал своята господарка. Но тази змия не искала нищо да чуе и сладострастието и още повече се разгаряло. Искайки да принуди Иосиф да съгреши, тя само търсела удобно време и случай за това. Иосиф, виждайки как господарката му иска да го прелъсти, често се обръщал с молитва към Бога на своите отци, с думите:

- Боже на отците ми, Авраам, Исаак и Иаков, спаси ме от това нещастие! Ти Сам виждаш, Господи, как тази безразсъдна жена иска незабелязано да ме погуби със злодейството си. Ти, Владико, ме избави от убийствените ръце на братята ми. Избави ме и сега от този хищен звяр, иначе аз ще стана чужд за отците си, които така силно са Те обикнали, Господи.

В молитвите си Иосиф се обръщал също и към Иакова:

- Татко мой, Иакове, усърдно се помоли за мен на Бога! Помоли се за мене, защото врагът иска да ме разлъчи от Бога. Греховната смърт с жена е още по-страшна от смъртта от ръцете на братята. Онази смърт искаше да унищожи тялото

ми, а тази иска да раздели душата ми от Бога. Татко! Благодарение на твоите молитви към Бога аз се спасих от смърт в рова. Помоли се сега пак пред Всевишния, за да се избавя от греховния ров, в който ме тласка тази жена, която няма нито срам, нито страх пред Бога. Когато отидох при братята ми, те постъпиха с мене зверски и като свирепи вълци ме разделиха с тебе. Но тук ме срещна още по-свиреп звяр. Помоли се, преподобни, за мен, твоя син Иосиф, за да не умре душата ми пред нашия Бог.

Иосиф си оставал непобедим, а неговата господарка продължавала да търси удобен случай да го привлече към себе си. Един ден станало така, че Иосиф трябвало да влезе в дома по някаква работа. Там нямало никого от домашните. Изведнъж господарката хванала Иосиф и го повлекла към леглото. Като се разсъблякла, тя започнала да го принуждава към прелюбодеяние. Целомъдреният и свят юноша, като видял нейната наглост, отвърнал се от голотата ѝ, и като се отскубнал силом, избягал навън. Горната му дреха останала в ръцете на господарката. Така Иосиф разкъсал всички мрежи на дявола. Орелът, като види ловец, полита още по-високо. Тъй постъпил и Иосиф. Той избягал от жената, защото не искал нейните мрежи да го въвлекат в грях. А жената на Потифар, като видяла, че Иосиф се изплъзнал от ръцете ѝ, много се изплашила; овладял я неописуем страх. Освен това ѝ стнало срамно. Тя започнала да замисля как по-добре да наклевети юношата, та мъжът ѝ да му се разгневи и от ревност да го убие. Тя си помислила:

- Най-добре е Иосиф да умре. Смъртта му ще бъде облекчение за мен. Аз не мога да гледам такава красота, без да мога да ѝ се насладя. А той само ме презира.

След това тя се развикала, събрала робите и робините и им казала:

- Вижте какво ми направи онзи роб, евреинът! Моят мъж му е дал власт над целия си дом, а той по най-безсрамен начин поиска да ме изнасили. Малко му е да владее целия дом, поиска и мене да отнеме от мъжа ми. Дойде при мен и ми каза: “Легни с мен!” при което аз, както вие сами чухте, силно се развиках. Иосиф се изплаши от този вик и побягна навън, но дрехата му остана при мен.

Всички, които слушали, се чудели на станалото, защото никой от тях не очаквал, че Иосиф може да бъде толкова нагъл. Когато Потифар си дошъл от царския дворец, съпругата му взела дрехата на Иосиф и му я показала. После като целомъдрена започнала да се оплаква от Иосиф и казала:

- Ти доведе този евреин, за да се подиграва с нас. Нима ти си го научил така да ме оскърби и обиди? Той ме завари сама вкъщи и искаше да ме насили. Ако аз не бях завикала и домашните не бяха се притичали на моя вик, той щеше да извърши насилие, защото аз, слабата, не бих могла да се измъкна от ръцете му, от него, по-силния. Когато той чу, че завиках, и на вика ми се притичват домашните, побягна от къщи, но дрехата му остана при мене.

Потифар повярвал на тези лъжливи думи и много се разгневил на Иосиф. Заповядал да го оковат и да го хвърлят в затвора. Потифар забравил за благоустройството на домашното му и селско стопанство, което Бог му изпратил заради Иосифа. Но Бог на Авраам, Исаак и Иаков, Който изпитва сърцата на хората, не напускал Иосиф и не го лишавал от Своята милост: Иосиф намерил благоволение у началника на затвора и живеел като на свобода. Господ Бог не изоставя ония, които Му се боят. Иосиф живеел у началника на затвора, както и у Потифар. Като видял, че Иосиф във всичко му е верен, началникът го направил надзирател на целия затвор. Веднъж двама от царедворците на Египетския

фараон, главният хлебар и главният виночерпец се провинили пред своя господар. Фараонът се разгневил и ги затворил в същата тъмница, където бил и Иосиф. Изминали няколко дни, откакто те живеели в тъмницата. Иосиф във всичко им помагал, защото те били честни хора. Ето че веднъж и на двамата в една и съща нощ им се присънил сън, който предсказвал близкото бъдеще. На сутрината, когато, както обикновено, отишъл при тях Иосиф, ги намерил смутени и опечалени. Той ги запитал:

- Защо днес лицата ви са тъжни? Те му казали:

- През тази нощ и двамата видяхме сънища, а няма кой да ни ги изтълкува, и затова сме тъжни. Тогава Иосиф им казал:

- Единствено Бог, като Всезнаещ, може, ако поиска, да открие значението на сънищата на хората, които Му се боят. Нека всеки да ми разкаже съня си. Бог чрез мене ще ви открие заначението им.

Главният виночерпец му разказал такъв сън:

- Видях пред себе си лозе, и в него една лоза. На лозата бяха израснали три млади клонки, които дадоха узрели плодове. Аз държах в ръка чашата на фараона и му я подадох.

На това Иосиф му отвърнал:

- Ето какво значи сънят ти - трите клонки, това са три дни. След три дни фараонът ще си спомни за тебе, ще се смили над тебе, и като те освободи оттука, отново ще те назначи на предишната длъжност. Тогава, както и преди, ти ще подаваш чашата на фараона. А когато ти бъде добре, спомни си за мене, и ми стори добро. Моля те да споменеш за мене на фараона и да ме освободиш оттука. Защото мене ме откраднаха от Еврейската земя. Във вашата страна също не съм извършил никакво престъпление, и ако са ме затворили в тъмницата,

това е само от злоба.

Главният хлебар, като видял, че Иосиф така добре изтълкувал съня на приятеля му, казал на Иосиф:

- Аз също видях сън: присъни ми се, че на главата ми има три кошници с всякаква храна. Дойдоха птици и кълвяха храна от главата ми.

Иосиф му отвърнал:

- Ето какво означава твоят сън: трите кошници, това са три дни. След три дни фараонът ще ти вземе главата и ще окачи тялото ти на дърво, а птиците небесни ще го кълват.

На третия ден, който бил и неговият рожден ден, фараонът направил пиршество за всичките си велможи и слуги. На този пир той си спомнил за главния виночерпец и главния хлебар и заповядал да ги доведат. Като разследвал делото им, фараонът заповядал да обесят главния хлебар, а виночерпеца да върнат на предишната му длъжност. Но виночерпецът съвсем забравил за Иосиф и не споменал за него.

След две години, на фараона му се присънил удивителен сън. Той видял, като че стои край реката и ето, от нея излезли седем сити крави, хубави и тлъсти на вид. Тези крави започнали да пасат край брега. След тях от реката излезли други седем крави, грозни на вид, слаби и мършави. Те започнали да пасат край другите крави. Изведнъж тези седем грозни крави изяли другите седем тлъсти. Въпреки това те не се наситили и си останали такива мършави, каквито били. Тук фараонът се събудил. Като заспал отново, видял друг сън: на едно стъбло имало седем пълни и хубави класове. След тях израснали други седем, празни и изсушени от вятъра. Празни класове погълнали седемте пълни. Сънят страшно смутил фараона, който се събудил. Той събрал всички влъхви и

мъдреци на Египет и им разказал съня си. Нито един от тях не могъл да разтълкува съня: нима могат влъхвите, които служат на бесовете, да проумеят неразгадаемите тайни на Небесния Бог? Фараонът останал твърде опечален от това. Тогава главният виночерпец си спомнил за Иосиф, които разтълкувал съня му в тъмницата, и казал на фараона:

- Чак сега, господарю мой, си спомних за своя грях. Когато ти се разгневи на нас, твоите раби, и затвори мен и главния хлебар в тъмницата, всеки от нас през една нощ сънува сън, които засягаше неговия бъдещ живот. С нас живееше един млад евреин, роб на Пентефрий. Ние му разказахме сънищата си и той ги разтълкува. Каквото каза той, това и стана: мене царю, ти, помилва и ме назначи на предишната длъжност, а хлебаря заповяда да осъдят на смърт.

Като чул това, фараонът се зарадвал и заповядал веднага да доведат Иосиф от тъмницата. Подстригали го и му сменили дрехите, защото като затворник той бил целият обрасъл и бил облечен в рубище. Иосиф се изправил пред фараона и велможите му. Фараонът казал:

- Чух, че ти си много мъдър и досетлив и умееш да тълкуваш сънища. Аз видях един сън, който никой не може да ми разясни. Обясни ми го ти.

Иосиф отвърнал:

- Само Вишният Бог може, ако поиска, да открие на хората непонятните тайни. Без Бога не е възможно да се разбере никоя добра поличба.

Тогава фараонът пред всички велможи започнал да разказва на Иосиф съня си за тлъстите и мършавите крави, за пълните и празни класове, за това, как мършавите крави поглъщали тлъстите и празните класове - пълните, както беше разказано

по-горе. Иосиф, преизпълнен с пророчески дух, започнал да тълкува съня и да предсказва бъдещето - как в продължение на седем години ще има богатство и изобилие на всякакви плодове по цялата Египетска земя, което посочват седемте сити крави и седемте пълни класове. След като изтекат тези години, ще има голям глад, което посочват седемте мършави крави, които изяли тлъстите и седемте празни класове, които погълнали пълните и не се наситили. Предишното изобилие навсякъде ще бъде забравено и гладът ще изтощи цялата земя. От плодородието на земята няма да остане и помен, вследствие на глада, които ще настъпи след седем години, и този глад ще бъде много тежък. А че непременно ще се случи така, се вижда по това, царю, че Бог ти е открил, едно и също и в двата съня - за кравите и класовете. Сега приеми съвета на бедния твой раб: избери си някой мъдър и разумен човек и го постави за началник над цялата египетска земя. В продължение на тези идващи седем плодородии години трябва да се събира петата част от всичко, което ражда Египетската земя. В царските складове трябва да се събира пшеница и всякаква храна. По същия начин и във всички градове нека да събират и да пазят житото, за да се запасят с храна за седемте години глад, иначе целият Египет ще загине от него.

Фараонът и неговите велможи се удивили от пророческите думи на Иосиф и неговия мъдър съвет. И фараонът казал на своите велможи:

- Нима можем да намерим такъв човек като него, у който да бъде Духът Божий?

После фараонът се обърнал към Иосиф:

- Тъй като всичко това Бог е открил на тебе, то няма човек, по-разумен и мъдър от теб. В моя дворец и в царството ми ти ще бъдеш първият след мене. Твоите нареждания ще изпълнява цялата Египетска земя. Аз ще бъда по-високо от

тебе само с престола.

Фараонът свалил пръстена от ръката си и го сложил на ръката на Иосиф. След това облякъл Иосиф в пурпурна дреха и сложил на шията му златна верижка. При това казал:

- Днес аз те назначавам за втори цар на цял Египет. Без теб аз няма да повдигна ръката си и никой по цялата египетска земя няма да се осмели да направи каквото и да било, без твоето нареждане.

Фараонът дал на Иосиф египетското име Цафнат-панеах, тоест “Спасител на света”. По заповед на фараона качили Иосиф на втората от царските колесници и го повели из града, а глашатаите крещели, че над Египет е поставен втори цар. Всички царски велможи вървели около колесницата и въздавали на втория цар същите почести като на самия фараон.

О, удивителна промяна, която в един час станала с праведния юноша, благодарение на покровителството на Бога, Който знае как да възвиси и прослави, за да го постави наред с царете и велможите! О, праведен е Твоят съд, Боже! Тъй, Господи, Ти си очистил от клеветата праведния Иосиф. Така Ти си успокоил оскърбения праведник и още на този свят си му въздал толкова славна награда за неговата чистота и търпение! Колко повече ще въздадеш ти в бъдещия живот на Твоите свети угодници! Когато велможата Потифар, същият, който хвърлил Иосиф в тъмницата, научил за чудесния начин, по който Иосиф с голяма слава седнал на колесницата на фараона, той страшно се изплашил. Със страх и трепет се прибрал вкъщи и рекъл на жена си:

- О, жено, ти не знаеш за невероятното събитие, което стана в Египет! За нас то е много страшно. Нашият роб Иосиф сега е станал господар не само над нас, но и над цялата египитска

земя. Прославян от всички, той сега се вози в колесницата на фараона. От страх и трепет аз не можах да се покажа пред очите му и незабелязано си тръгнах от велможите. Като научила това, жената на Потифар казала на мъжа си:

- Не се бой от нищо! Сега ще ти призная своя грях. Аз безумно обичах Иосиф. През цялото време се гиздех и го прелъстявах, за да имам възможност да бъда с него и да се наслаждавам на красотата му. Но не можах да постигна това. Тъй като той не се съгласяваше с моите предложения, аз насила го принуждавах да легне с мен. Но целомъдреният Иосиф избяга и остави дрехата си, която ти показах тогава. Наклеветих го, сякаш той е искал да ме насили. Така излиза, че той чрез мене е достигнал царската власт и тази голяма слава. Та нали ако аз не обичах Иосиф, и ако той не живееше в затвора, а у нас, неговата добродетел и мъдрост щяха да си останат скрити и нямаше да бъдат прославени. Той трябва да бъде доволен от мен за това, че станах виновна за тази негова слава и почит. Нека да не се страхуваме от този праведен и преподобен Иосиф. Той не е разказвал на никого за станалото между нас и навярно със незлобивостта си ще ни прости. Да отидем и да му се поклоним заедно с другите велможи.

Те отишли и смутени се поклонили на Иосиф. Той ни най-малко не им се сърдел и на никого не разказал за онова, което било между тях.

Фараонът оженил Иосиф за Асенета, дъщеря на Потифар, но не оня Потифар, у когото работел Иосиф, а друг - единият бил царедворец, а другият - жрец в град Илиопол, тоест града на Слънцето. Иосиф бил на тридесет години, когато започнал да царува над Египет. Според неговото пророчество, земята наистина в продължение на седем години принасяла изобилен урожай. През това време Иосиф обхождал целия Египет, като събирал пшеница и всякакви земни плодове и ги складирал по

градовете. Той натрупал толкова много пшеница, като морския пясък, тъй че след това даже не можел да я измери. Още преди да настъпят седемте години глад, от Асенета се родили на Иосиф двама сина, първият на име Манасий, вторият - Ефрем. Но ето че изминали седемте години изобилие и настанали седем години глад. Ден след ден гладът по цялата страна се засилвал. По цялата египетска земя не достигало жито, имало само в царските житни запаси. Целият Египет почувствал глада. Народът започнал да проси хляб от фараона, фараонът ги изпращал при Иосиф. А Иосиф отворил царските житници и започнал да продава жито на всички египтяни. И от всички страни приижадали в Египет да купуват жито от Иосиф, защото гладът обхванал цялата земя.

Големият глад достигнал и до Ханаанската земя, където живеел Иаков. Старецът и синовете му започнали да изнемогват от глад. Като научил, че в Египет има много жито, Иаков казал на синовете си:

- Вие защо не се погрижите? Ето, чух, че в Египет се продава много пшеница. Идете там и купете малко жито, за да не умрем от глад. Десетте братя на Иосиф се отправили към Египет. Най-малкият брат Вениамин останал при баща си, защото Иаков не го пуснал на път с братята му. Иаков рекъл:

- Да не би по пътя да се случи с него същата беда както и с брат му Иосиф.

Израилевите синове пристигнали в Египет. Заедно с тях били дошли и много други пришълци със същата цел, да купят от пшеницата, която на всички продавал Иосиф, князът на египетската земя. Братята пристъпили към Иосиф и му се поклонили до земята. Когато Иосиф видял братята си, той веднага ги познал. Сурово, сякаш бил разгневен, ги запитал:

- Откъде идвате? Те отвърнали:

- Идваме от Ханаанската земя, за да купим жито. Спомнил си Иосиф своите сънища и разбрал, че са започнали да се сбъдват. Затова той прославил Бога в сърцето си. После, като че ли се сърдел, той пак им казал:

- Вие сте шпиони съгледвачи. Дошли сте да огладате пътищата на тази страна. Те казали:

- Не, господарю. Ние, твоите раби, сме хора честни и сме дошли да си купим храна. Ние всичките сме деца на един човек и съвсем не сме шпиони, нито съгледвачи.

Иосиф със сърдит глас им казал:

- Не, вие сте дошли да огледате пътищата на тази страна. Братята много се изплашили и за доказателство на своята невинност започнали да разказват за своя дом и за баща си.

- В Ханаанската земя е нашият праведен баща. По-рано бяхме дванадесет братя, а сега останахме единадесет. Тук сме дошли десетимата. Единият от братята ни, изяден от зверове, умря в пустинята. Баща ни и досега плаче за него, защото много го обичаше. Другият ни брат, най-малкият, остана у дома, да утешава баща ни.

На това Иосиф им казал:

- Ето че аз казах истината, че вие сте шпиони и съгледвачи, защото сами се издавате. Заклевам се в живота на фараона, че няма да излезете оттука, докато не дойде малкият ви брат. Пратете един от вас да доведе брат ви, а вие ще останете задържани. Тогава ще се разбере дали казвате истината, или не. Ако не доведете тук най-малкия си брат, вие наистина сте шпиони и съгледвачи.

Така им казал Иосиф и ги пуснал под стража за три дена. На третия ден ги довел при себе си и казал:

- Единствено от страх пред Бога не прибягвам към жесток разпит. Ако вие наистина сте честни люде, а не шпиони съгледвачи, и искате да останете живи, ето какво трябва да направите. Един от вас ще остане тук в затвора. Другите си отидете у дома и отнесете купената пшеница на вашия баща; а най-малкия си брат, за когото ми говорите, доведете при мене. Тогава ще се оправдаят думите ви. Ако не се съгласите на това, ще бъдете умъртвени.

Те се съгласили с това и си казали един другиму на еврейски:

- Заслужили сме си тази беда. Наказани сме заради греха срещу брата ни, защото не обърнахме внимание на страданието на душата му, когато той ни умоляваше. Ние не го слушахме. Затова и ни постигна тази беда.

Най-големият брат Рувим, рекъл:

- Не ви ли казвах тогава да не огорчавате момчето? Вие не ме послушахте. Сега неговата кръв се изисква от вас.

Като говорели помежду си, братята не знаели, че Иосиф разбира речта им. А Иосиф се отдръпнал от тях и се просълзил. После, като се приближил, заповядал да хванат Симеон и пред тях да го вържат. Този Симеон повече от всички ненавиждал Иосифа, и повече от всички показвал своята злоба, кагато хвърлили Иосиф в рова и го продавали на измаилтяните. Иосиф заповядал да хвърлят вързания Симеон в затвора. А за останалите братя се разпоредил да напълнят чувалите им с жито, тайно да върнат среброто им в чувала на всекиго и да им дадат запаси за по път. След това Иосиф ги пуснал. Те натоварили житото на животните си и тръгнали към Ханаанската земя. По едно време спрели да си починат. Един от братята, като поискал да нахрани своя осел, отворил чувала си видял среброто. Той казал на братята си:

- Върнали са ми среброто, то се намери в моя чувал. Братята се смутили от това и си казали един на друг:

- Какво ни стори Бог?

Те пристигнали при баща си и му разказали за всичко, което им се било случило в Египет. Като изсипвали пшеницата, всеки от братята намирал среброто си. Това още повече ги изплашило. Като изслушал синовете си, бащата скръбно им казал:

- Вие ме оставихте без децата ми. Иосиф го няма, Симеон го няма; нима искате да ми вземете и Вениамин? Всичките нещастия се струпаха на главата ми.

Рувим казал на баща си:

- Убий двамата ми сина, ако не ти го доведа. Дай го в мойте ръце. Иаков отвърнал:

- Синът ми няма да дойде с вас, защото брат му умря и той ми остана едничък. Страхувам се, че по пътя, когато той се отдели от мене, ще му се случи същото нещастие като на брат му Иосиф. Тогава вие ще свалите старостта ми със скръб в гроба.

Гладът в Ханаанската страна ставал все по-свиреп. Когато всичкото купено в Египет жито било изядено, Иаков казал на синовете си:

- Идете отново в Египет да купите оттам малко жито, за да не умрем от глад.

На това Иуда му казал:

- Господарят на тази страна твърдо ни заяви: да не се показвате пред очите ми, ако го няма с вас малкият ви брат. Ако пуснеш с нас Вениамин, ще отидем в Египет и ще ти

купим жито. Ако не го пуснеш, няма да отидем. Онзи господар ни каза: няма да ме видите, ако не дойде малкият ви брат с вас.

Иаков казал:

- Защо ми сторихте това зло, да казвате на египетския господар, че имате още един брат? Синовете му отвърнали:

- Онзи господар ни разпитваше за нашия род: “Жив ли е още баща ви? Имате ли друг брат?

Ние му отговорихме на всички въпроси. Можехме ли да знаем, че той ще каже: “Доведете брат си”?

После Иуда отново се обърнал към баща си:

- Пусни момчето с мене, нека да дойде с нас. Тогава и ти, и ние, и целият наш род няма да умрем, но ще останем живи. Аз ще се погрижа за момчето и ти ще го получиш от ръцете ми. Ако не го върна при тебе и не го доведа пред очите ти, то ще остана завинаги виновен пред тебе. Ако не бяхме се бавили заради Вениамин, вече два пъти можехме да докараме жито от Египет.

Иаков казал на синовете си:

- Щом е така, направете както искате. Вземете със себе си от плодовете на нашата земя - малко балсам, мед, тамян и ладан фъстъци и други ядки и ги отнесете подарък на египетския господар? Освен това, вземете със себе си двойно количество сребро, за да върнете онова, което намерихте в чувалите си. Вземете Вениамин и тръгвайте на път. Нека Всемогъщият Бог ви даде възможност да получите благоволението на онзи човек, за да върне с вас и Симеон, и Вениамин. А пък аз, докато вие не се върнете, ще се мисля за бездетен.

Синовете на Иаков взели със себе си даровете, двойно

количество сребро и Вениамин, и се отправили към Египет. Изправили се пред Иосиф. Като видял с тях Вениамин, казал на своя домакин:

- Въведи тези хора в дома ми. После заколи нещо от добитъка и приготви обяд. По пладне аз ще дойда да ям с тях.

Домакинът изпълнил нареждането на Иосиф и въвел братята му в дома. Когато ги въвеждали в дома на Иосиф, те си казали един на друг:

- Въведоха ни тука заради среброто, което ни върнаха в торбите, за да ни оклеветят и да ни вземат в робство.

И те казали на домакина:

- Господарю, умоляваме те да ни изслушаш. Ние вече идвахме тука, за да купуваме пшеница. Така стана, че когато спряхме да починем и отворихме чувалите си, среброто на всеки от нас се намери в чувала му. Ние не знаем кой го е сложил там. Сега носим двойно количество сребро, за да върнем едната половина, която намерихме в чувалите, а с другото да платим пшеницата.

Домакинът им казал:

- Бъдете спокойни, не се бойте. Това съкровище ви е изпратил вашият Бог и Богът на отците ви.

После домакинът довел при тях Симеон и донесъл вода, за да омият нозете си; дал храна и на ослите им. Братята приготвили даровете си и започнали да очакват да дойде Иосиф, защото чули, че при него е приготвен обяд за тях. Когато Иосиф си дошъл, братята му се поклонили до земята и му поднесли донесените от къщи дарове. Иосиф ги запитал:

- Здрави ли сте, и здрав ли е старецът, вашият баща, за когото ми говорихте? Той жив ли е още?

Те отвърнали:

- Здрав е твоят раб, баща ни; жив е още.

На това Иосиф казал:

- Този човек е благословен от Бога.

Братята отново му се поклонили. Като вдигнал глава, Иосиф видял едноутробния си брат Вениамин и запитал:

- Това същият онзи ваш брат ли е, за когото ми говорихте?

Те отвърнали:

- Да, господарю.

Иосиф казал на Вениамин:

- Да бъде милостта Божия с тебе, сине мой!

При това той се развълнувал. Бил готов да заплаче. После влязъл във вътрешната стая и там заплакал; спомняйки си за баща си Иаков, Иосиф заговорил:

- Добри ми татко! Щастливи са тези, които постоянно живеят с тебе! Цялото ми царство не е достойно за тебе, любезния на Бога! Поиска ми се да запитам Вениамин дали си спомняш за мене и дали ме обичаш така, както аз те обичам. Затова и принудих братята си да доведат със себе си и Вениамин. Аз не вярвах на думите им, че моят баща е здрав и брат ми е жив. Аз мислех, че те от завист са погубили и този, възлюбения твой син Вениамин. Тъй като той е едноутробен мой брат, братята го ненавиждат също така, както и мене. Знам, татко, че ти много тъгуваш за нас. Аз умножих твоята тъга. Тази тъга за мен е понятна. Никой от нас не остана при тебе. О, татко! Не ти ли стигаше и едната мъка, която ти говореше за мен? Сега към нея се прибави още една. Аз съм причината на всички твои страдания, затова че заповядах да доведат тук Вениамин.

Тази моя постъпка е безсърдечна. Слухът за теб ме принуди да постъпя така. Искаше ми се да разбера наистина ли си жив ти, добри ми татко. О, ако някой би ми дал възможност отново да видя твоя ангелски образ!

Така плачел Иосиф тихо в стаята си. После си умил лицето, за да не се забележи, че е плакал, и като сдържал сълзите си, влязъл при братята си. Той наредил да поднесат обяда поотделно на него, на евреите и на египтяните, защото египтяните не можели да ядат заедно с евреите: всеки пастир на овце извиквал у египтяните чувство на отвращение. Преди самия обед Иосиф наредил братята да седнат по старшинство, според възрастта си. При това той започнал да ги нарича по имена, сякаш че гадаел по сребърната чаша, която била в ръцете му. Той хванал чашата с лявата си ръка и удряйки по нея с пръста на дясната, извличал звук. Като ударил първия път силно, казал на стоящите пред него:

- Името на най-големия брат е Рувим, нека той да седне пръв. Като ударил втори път, Иосиф казал:

- След него се е родил Симеон.

И също наредил да седне. Като ударил отново, заповядал да седне третият, и после, наричайки всекиго по име, той му заповядвал да седне според възрастта му. С това чудо Иосиф внушил у всички такъв страх, че те си помислили: “Този човек наистина всичко знае.”

Като поискал да намали страха им, Иосиф побързал да им изпрати от своята маса храна, при което на Вениамин изпратил пет пъти повече, отколкото на другите. Всички яли и пили до насита.

Иосиф заповядал на домакина си да напълни с пшеница безплатно чувала на всеки брат, като в чувала на Вениамин

тайно поставил онази чаша, с която той, Иосиф, гадаел, и след всичко това ги пуснал да си вървят.

На сутринта братята радостно излезли от града. Те още не били се отдалечили, когато ги настигнал управителят на Иосифовия дом. Той заплашително започнал да им се кара и да ги нарича крадци и недостойни за оказаната им чест, заплатили със зло за доброто и откраднали чашата на египетския господар, от която той пие и с която гадае. Братята казали:

- След като повторно донесохме среброто, което намерихме в чувалите си, то бихме ли могли да откраднем чашата на твоя господар? У когото от твоите раби се намери чашата, нека бъде наказан със смърт, а ние ще станем роби на нашия господар.

Началникът се съгласил:

- Нека бъде така, както вие казвате. Сложете на земята чувалите си, аз ще ги претърся.

Те бързо свалили чувалите от ослите. Началникът започнал да търси чашата, като започнал от най-стария и завършил с най-младия, и неочаквано за всички чашата се намерила в чувала на Вениамин. Като видели това, братята раздрали дрехите върху себе си. Всеки от тях започнал със заплахи да хули и Вениамин, и Рахил:

- Иосиф искаше да царува над нас и заслужено беше изяден от зверовете. Ти пък си намислил да откраднеш царската чаша и си го направил. Не сте ли вие синовете на Рахил, която откраднала бащините идоли и не си призна, като казваше: “Нищо не съм откраднала.” Вениамин заридал и през сълзи проговорил:

- Самият Бог на моя баща, Който взе, както бе Нему угодно,

изсред живите Рахил, и разбра причината за смъртта на брат ми, Бог, Който утешава Иакова в тъгата му по Рахил и нейните деца, и Който сега вижда всички ни, и знае нашите сърца, Самият Той знае, че аз не съм откраднал чашата, както казвате вие, и дори не съм помислял за това. Заклевам се, да не видя сединитe на Иакова и да не чуя гласа му; заклевам се във всичко това, че аз не съм откраднал чашата! Горко ми! Горко ми, Рахил! Какво стана с твоите деца? Иосиф, както казват, е изяден от зверове, аз пък се оказах крадец в чужда страна, и ще ме оставят тук в робство. Иосиф не намери помощ в пустинята, когато го разкъсваха зверовете; тъй и аз, майко моя, напразно се обръщам към братята си и никой не вярва на мен, твоя син.

Като не знаели какво да отговорят на началника, братята взели Вениамин и се върнали в града. Те пристигнали при Иосиф и паднали пред него на земята. Иосиф сърдито им казал:

- Значи така се отплащате на благодеянието ми! Нима затова ви почетох, за да откраднете чашата ми, с която гадая? Не казвам ли истината, че вие не сте честни хора, а шпиони съгледвачи? На това Иуда казал:

- Не знаем какво да отвърнем на нашия господар, какво да говорим, как да се оправдаваме. Бог е открил греховете ни и затова ни наказва. Затова ние всичките, господарю наш, ще станем твои роби - и ние, и онзи, у когото се намери чашата. Иосиф отвърнал:

- Не, аз няма да постъпя както казваш ти, защото се боя от Бога. Този юноша, у когото се намери чашата, ще остане роб, а вие всичките идете при баща си.

А Иуда, като пристъпил към Иосиф, припаднал пред нозете му и започнал да го умолява:

- Господарю, да не се разгневиш против мене, за което ще ти кажа. Господарю, ти попита твоите раби: “Имате ли баща и братя?”, а ние ти отвърнахме: - “Баща ни имаше двама сина, които обичаше повече от нас. Единият от тях звяр разкъса в гората и баща ни досега плаче за него; другият си син баща ни постоянно пази при себе си и този син му е утеха в старостта.” По твоята заповед, господарю, доведохме при теб най-малкия си брат. Сега ние неочаквано се провинихме пред тебе. Аз те умолявам, владико, вземи мене за роб вместо момчето, само за да може той да се върне при баща ни. Аз го взех на своя отговорност. Затова не мога да се върна вкъщи. Не искам да видя горчивата смърт на нашия баща, който веднага ще умре от безмерна скръб, щом като не види сред нас най-малкия си син. Иосиф слушал тези жални думи и виждал, че всички стоят пред него смутени и уплашени. Той виждал също как Вениамин с разкъсана дреха и с плач припадал в нозете на братята си, които били там, като ги умолявал да изпросят от Иосиф да го пусне заедно с тях. При вида на всичко това Иосиф се развълнувал и не можел повече да се сдържа. Той заповядал на всички египтяни да се отдалечат. Когато всички излезли и останали само братята, Иосиф заплакал и на еврейски език им казал:

- Аз съм Иосиф, вашият брат. Жив ли е още баща ми?

Но братята не могли да отвърнат на думите на Иосиф, защото се смутили от него. Обаче Иосиф им казал:

- Аз съм Иосиф, вашият брат, когото вие продадохте в Египет. Аз не бях изяден от зверове, както сте казали на баща ми, но бях продаден от вас на измаилтяните. Тогва аз хващах всички ви за краката, и ви молех, но никои не ме помилва. Сега, братя мои, вие не тъгувайте, не се страхувайте и не тъжете; напротив, вие трябва да се радвате, че аз царувам. Също както по-рано казахте на баща ми, че аз съм изяден в

планините, сега идете и радостно му съобщете: “Жив е синът ти Иосиф. Той седи на царския престол и държи в ръцете си скиптъра на Египетското царство.”

Докато Иосиф казвал това, братята от страх и трепет стоели пред него като мъртви и си мислели за това, колко много зло са му сторили. Иосиф отново им казал:

- Сега не се страхувайте от това, че ме продадохте. Бог ме изпрати тук пред вас, за да запази вашия живот, за това, да ви прехраня по време на глада. Сега е втората гладна година на земята. Остават още пет години, през които нито ще орат, нито ще сеят, нито ще жънат. Не вие ме изпратихте тука, а Бог, които ме направи като баща на фараона, господар на целия му дом и княз на цялата египетска земя. Идете по-скоро при баща ми, разкажете му всичко за мен. Предайте му също за моята слава, и по-скоро го доведете тук с целия дом. Тук вие ще бъдете сити.

След тези думи Иосиф паднал на шията на Вениамин и заплакал от радост. Вениамин също плачел на шията на Иосиф. После Иосиф пристъпил към братята си и започнал да целува и тях. Понеже бил незлобив, той не им се сърдел, обичал ги както преди. До фараона и неговите приближени достигнал слухът, че при Иосиф са пристигнали братята му. Фараонът заповядал на Иосиф да пресели целия свой род в Египет, като му обещал да даде най-хубавата земя. Иосиф надарил братята си с богати дарове, злато, сребро и прекрасни дрехи, дал им колесници, коне и осли, на които да могат с целите си домове да се прехвърлят в Египет, и освен това ги снабдил с припаси за по пътя. Иосиф изпратил скъпи подаръци и за баща си и радостен изпратил при него братята си, като им казал:

- По пътя да не се карате, а по-скоро мирно идете при баща ни и му кажете: “Твоят син Иосиф ни помоли да ти предадем

следното: Бог ме направи господар над тази Египетска земя; затова, татко, радвай се и ела тук, за да видя твоето ангелско лице.”

Те бързо тръгнали, стигнали до Ханаанската земя, разказали на своя баща за Иосиф и му предали неговите думи. Като чул името на Иосиф, Иаков въздъхнал, просълзил се и казал с тъга:

- Защо смущавате душата ми? За да си спомня отново красотата на скъпия ми син Иосиф? Защо искате отново да запалите забравената тъга в душата ми?

Иаков не вярвал на думите им. Тогава към него пристъпил Вениамин, целунал колената му и казал:

- Тези думи са самата истина.

При което показал на баща си подаръците и писмата, изпратени от Иосиф. На това Иаков повярвал и се почудил. Духът му се съживил. Той казал:

- Щастлив съм. Жив е още моят син Иосиф и преди да съм умрял, ще отида и ще го видя. Иаков радостно и бързайки се отправил към Египет, при своя син Иосиф. Когато Иосиф чул, че Иаков приближава, впрегнал царската колесница и потеглил да посрещне баща си. Иаков видял препускащия Иосиф и въпреки старостта си слязъл от колесницата и тръгнал пешком насреща му. Иосиф също слязъл от колесницата и също тръгнал пеша, както той, така и велможите му. Когато Иосиф наближил баща си, изпуснал на земята царския жезъл, който държал в ръка, като че от нежелание да го носи. После, като дал вид, че се покланя на този жезъл, по такъв начин се поклонил на баща си Иаков и му подал жезъла. Той направил така, за да не би египтяните да се обидят, че като е с царска багреница, той се покланя на Израиля. Иаков пръв пристъпил към Иосиф, прегърнал го и

дълго плакал на рамото му. Иосиф също плакал, прегръщайки и целувайки сединитe на баща си. И рекъл Иаков на Иосифа:

- Сега мога да умра, защото те видях, дете мое!

С всевъзможни почести Иосиф въвел Иакова в царствения египетски град и го представил на фараона. Иаков благословил фараона. Той го запитал:

- На колко години си? Иаков отвърнал:

- На сто и тридесет. Тези мои години са кратки и злочести и не достигнаха до онези, които преживяха отците ми.

Фараонът повелил на Иосиф да засели баща си и братята на най-добрата земя. Като преживял в Египетската земя седемнадесет години, Иаков умрял и се преселил при отците си. Иосиф припаднал върху лицето на баща си, горко плакал за него и го целувал.

Като умирал, Иаков завещал на Иосиф да не го погребва в Египет, а да отнесе останките му в Ханаанската земя и да го положи в гробницата на отците му. Затова Иосиф казал на велможите на фараона:

- Ако имате благоволение към мене, идете и предайте на фараона, че моят баща ме закле да го погреба в неговия гроб, който той си е изкопал в Ханаанската земя. Сега аз бих искал да погреба баща си и да се върна обратно.

Фараонът разрешил. Иосиф се отправил на път. С него тръгнали и всички деца на фараона, старейшините на неговия дом, всичките старейшини на Египетската земя, целият дом на Иосиф, неговите братя и целият дом на баща му, тъй че имало твърде много народ. Те пристигнали на мястото Горен-хаатад, което се намира от другата страна на река Иордан. Тук седем дена плакали жално за Иаков и го погребали в двойната

пещера, купена от Авраам за гробище. Като погребал баща си, Иосиф със своите братя и с всички, които били с него, се върнал в Египет.

След погребението на баща си, братята си казали един на друг:

- Какво ще стане, ако Иосиф си припомни нашата злоба и ни върне за всичкото зло, което сме му причинили?

Те отишли при Иосиф и му казали:

- Твоят баща пред смъртта си ти завеща: “Прости вината и греха на братята си, прости им, че те постъпиха коварно с тебе.” Сега и самите ние те молим да ни простиш злото, което ти сторихме. Иосиф плачел, когато му говорели това. Братята отново му казали:

- Ние сме твои раби, владико.

Иосиф им отвърнал:

- Не се бойте, братя, защото аз се боя от Бога. Вие замисляхте срещу мене зло, но Бог го обърна на добро. Затова, не бойте се. Аз ще храня и вас, и вашите семейства.

Тези думи на Иосиф били много приятни на сърцето на братята му, и те се успокоили. Така Иосиф, братята му и целият дом на баща му се заселили в Египет. Иосиф живял сто и десет години. Той видял деца не само от Ефрем, но и от Махир, сина на Манасия. Пред смъртта си Иосиф казал на братята си:

- Аз умирам. Но когато Бог ви посети и ви изведе от тази земя в земята, която е обещал на нашите отци Авраам, Исаак и Иаков, тогава отнесете със себе си оттук и моите кости. Иосиф умрял на сто и десет години. Положили го в ковчег в Египет.

В заключение на всичко разказано ние прославяме, изобразен в живота на Иосиф, нашия Господ Иисус Христос, прославян с Отца и Светия Дух, сега и винаги и във вечните векове. Амин.

В памет на преподобния Аполоний († ок. 395 г.)

Светият наш отец Аполоний, когато бил на петнадесет години, се отрекъл от света и като се отдал на монашески живот, се заселил във вътрешната пустиня, където прекарал в една гора четиридесет години. Придобил от детство навик за добродетелен живот, той извършил големи подвизи и за това се удостоил с такава благодат, че веднъж чул Божият глас да му казва:

- Аполоний, иди сега в населените места, защото ти предстои да родиш за Мене избрани люде.

След това той се отправил към друга пустиня и там, като намерил в подножието на планината неголяма пещера, се заселил в нея. Тук той преклонил колена и в продължение на цели дни се молел на Бога. Хранел се с онази храна, която му изпращал Бог чрез един ангел, който идвал при него. Тази пустиня била разположена близо до населени места и като ги посещавал по внушението на Светия Дух, преподобният събрал край себе си голям брой монаси, около петстотин човека, и ги наставил в различните подвизи на монашеския живот. Заедно с тях той приемал храна само в неделните дни, а през останалите дни не вкусвал нищо: нито хляб, нито вариво, нито нещо друго, което се приготвя на огън, а се хранел само с диворастящи треви. Преподобни Аполоний въвел такова правило в своята обител, че монасите, които се подвизавали с него, вкусвали храна само след като първо са се

причастили със Светите Христови Тайни. Обикновено това ставало ежедневно към девет часа сутринта, а след това монасите сядали на трапезата, по време на която слушали поучения. Останалото време от деня те прекарвали в полезни занимания и чрез това прогонвали от помислите си лукавите внушения на дявола. Като наставил много иноци на този живот и доживял до дълбока старост, свети Аполоний се преселил при Бога за вечен живот.

buditeli.info © 2017